
Øyeblikkets tyranni

BOKOVERSIKT

Noe av det beste med denne boken er formatet og omfanget. En relativt lettlest bok på vel 200 små sider er etter hvert blitt en sjeldenhet. Så handler da også boken om informasjonsoverfloden og betydningen av å prioritere både tid og oppmerksomhet.

Hastighet er avhengighetsskapende og smittsom, skriver Thomas Hylland Eriksen, kjent som professor i sosialantropologi ved Universitetet i Oslo, redaktør av *Samtiden* og rikssynser med medietekke. På omtrent 200 av sidene beskriver og analyserer han den fragmenterte virkeligheten som omgir oss og hvorfor alt går stadig fortere. Konsekvensen er oppmerksomhetsmangel og forvirring. Hylland Eriksen siterer Milan Kundera som har skrevet at "graden av hastighet er direkte proporsjonal med glemselens intensitet". De siste 15 sidene av boken er viet forslag til mestringsmekanismer. Disse varierer fra det rene tøv, som en e-post fri måned i året og endring av redaktørplakaten, til fornuftige påminnelser om at somling er en dyd og at det meste trenger man faktisk ikke å vite noe om.

Tonen og stilen er preget av den urbane "bedreviterens" lette arroganse. Han omtaler "... den nye hovedflyplassen (Hamar lufthavn på folkemunne)" og bekjenner at "... mobiltelefonen er en teknologi jeg ennå har klart å ikke bli avhengig av". Og selv om boken inneholder mye interessant informasjon, er det meste kjent fra før. Det får mer preg av andres tankegods enn av nye ideer. Det er dessuten umulig å la være å undre seg over at de som selv skriver flest bøker og artikler alltid er de samme som er mest bekymret for overproduksjonen av informasjon. Her føyer Thomas Hylland Eriksen seg inn i en mange hundreårig tradisjon.

Travelhetens og tidspressets paradokser og problemer er definitivt spennende. Men det finnes bedre beskrivelser andre steder. Omkring årtusenskiftet ble det utgitt mange bøker om tid. Som gode alternativer til Hylland Eriksens analyse kan anbefales Trond Berg Eriksens bok om tidens historie (1) og James Gleicks bok om akselerasjonen omkring oss (2). Og når det gjelder praktiske råd om mestring, er Bodil Jönsson minst like god (3).

MagneNylenna

LITTERATUR

1. Eriksen TB. Tidens historie. Oslo: JM Stenersens forlag, 1999.
 2. Gleick J. Faster. The acceleration of just about everything. London: Little, Brown, 1999.
 3. Jönsson B. Ti tanker om tid. Oslo: Pax, 2000.
-

Publisert: 30. mars 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2025. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. desember 2025.